

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Éves évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám,
Megjelenik minden szombaton.

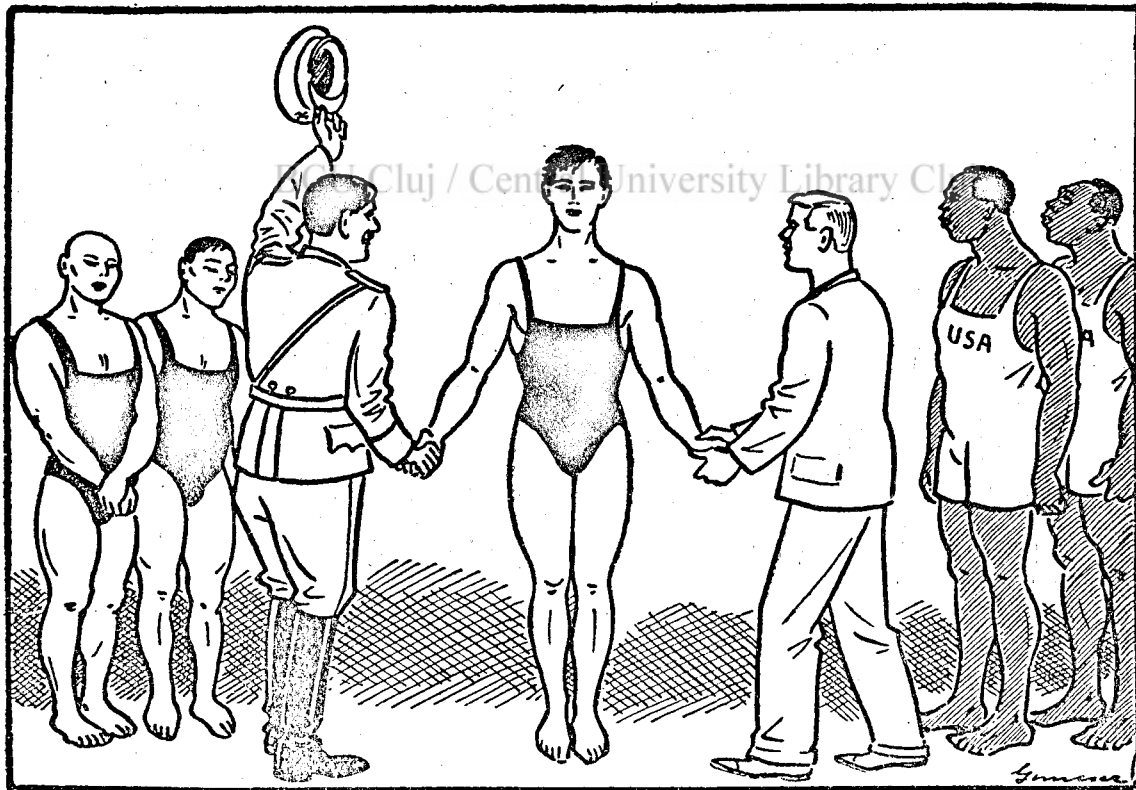
Európa becsületéért.

Az egész világ érdeklődése Berlin felé irányul, ahol az olimpiai versenyek folynak.

Az olimpiai versenyek történetére, a múltban és a jelenben való jelentőségére vonatkozólag tudni kell a következőket:

Krisztus születése előtt 776-ban, az utolsót Krisztus születése után 393-ban rendezték.

A legújabb kor, mikor a nemzetek a legkisebb érdekellentétek miatt a legádázabb ellenségei lesznek egymásnak, ismét felszínre

Ünneplik a magyar úszót a fehér fajnak szerzett győzelméért.

Olimpia régi Görögország szent helye volt, ahol az olimpiai versenyeket legelőször tartották. A verseny a pártokra szakadt görögöséget összetartó nemzeti ünneppé fejlődött.

Nagy jelentőségét ezeknek a testedző versenyeknek, legjobban igazolja az a körülmény, hogy az idót a négy évenként megtartott versenyek után számították. Az elsőt

hozta az összes testedző játékoknak (sport-ok) a nemzeteket összehozó, a békesség utját egyengető jelentőségét.

A francia báró Coubertin (olvasd Kúbertin) lelkes kezdeményezésére rendezték meg 1896-ban az első újkori olimpiai versenyt Athénben, Görögország fővárosában.

Azóta átlag négy évenként tartják meg

ezeket a mind nagyobb jelentőségű versenyeket, melyeken a testedzésnek szinte minden fajában nemes vetélkedésben küzdenek nemzetük dicsőségéért a legkiválóbb versenyzők...

A magyar faj is szép eredménnyel szerepelt mindig a versenyeken. Már a legelőn, főként az uszásban, a következőkön a legnemesebb mérkőzésben az egyéni és csapatversenyben, vízilabda játékban, tornában, céllövésben nyerték el a világbajnokságot. A Föld összes népei közt a rangsorban az összes eredményeket mérlegelve, az előző versenyen a nyolcadik helyre kerültek.

Elek Ilona, a női törvívás világbajnoknöje.

A most folyó olimpiai versenyen a magyarok már 7 bajnokságot szereztek. Lapunk zártakor a versenyek még folynak s így Magyarország helyezését biztosan nem lehet tudni, azonban csaknem bizonyos, hogy az 53 nemzet között negyedik vagy ötödik lesz. Nagy dicsőséget hozott Csik Ferenc magyar uszó a fehér fajnak, a száz méteres gyors uszásban. A világ népei ugyanis rá voltak készülve, hogy a sárga fajhoz tartozó japán uszók fogják ezt a bajnokságot elhódítani s elvész európa és a fehér faj becsülete. Az olimpiai versenyeknek ezt a legszebb számát magyar ember mentette meg a fehér faj dicsőségére. A székelységet is dicsőség érte. A magyar csapat egyik bajnok birkózója

Lőrincz Márton székely származású. Az olimpiai versenyen megjelent idegen nemzetek versenyzői között is sok magyar származású volt, akik dicsőséget hoztak fajukra. A román csapat is szépen szerepelt és a csapatban egy magyar fiú is nagyszerű eredményt ért el.

A versenyek ünnepélyes megkezdése az a pillanat volt, amikor a régi Olimpiából hét országon át váltott futókkal hozott fáklyatűz megérkezett.

Akkor felhúzták a zászlót, amelyen az egymásba fonódó, öt karika az öt földrészt jelképezi.

És abban a pillanatban Spiridon, az első

Csik Ferenc világbajnok a győzelem után.

ujkori olimpiai verseny 42 km. hosszú, marathoni futásának győztese egy Olimpiából hozott olajfaágot nyújtott át Hitlernek a következő szavakkal:

„Fogadja el kezeimből az olimpiai olajágot, mint a szeretet és a béke jelét, annak a forró óhajnak kifejezéséül, hogy a népek mindenkor csupán ilyen nemes vetélkedésben mérközzenek.“

Bár beteljesülnének ezek a gyönyörű szavak, hogy az 53 nemzet nemes vetélkedésben küzdő fiai mint testvérek váljanak el egymástól és otthonukban ápolják tovább a nemzetek közötti szeretet és béke gondolatát.

Dr. Tulogy János.

Olvassátok" a KELETI UJSÁG"-ot, Erdély magyar napilapját!

Lőrincz Márton aranyérme.

Amikor ezeket a sorokat irjuk, a szomszéd tában a rádió keresztül a legkiválóbb magyar rádióbemondó, *Pluhár* az izgalomtól ott hangon közvetíti a magyar és olasz közötti döntő mérkőzését. Ettől függ, hogy Magyarország továbbra is megtarthatja a világiás világ bajnokságát, azt a bajnokot, amelynek évtizedek óta verhetetlen a magyar vívók. Halljuk, amikor *Pluhár* hatalmas hangon mondja:

— A magyar csapat 10:6-ra győzött az olasz fölött, megvédte a kardcsapat világ bajnokságot és megszerezte az olimpiai küzdelmek hetedik aranyérmét.

A hatodikkal pedig egy huszonháromeves fiatal fiu, *Lőrincz Márton* ajándékozta meg a világon szerteszóródott magyar népet.

Amikor *Lőrincz Márton* a győzelem után odaállították a rádió mikrofonja elé s amikor ő is megfogott hangon szólt ahhoz a sokszázezer magyarhoz, aki a berlini hírekre várt, néhány szóval szavával fajtáját, a székely népet megdöngöztölte. *Berlinben sem feledkezett meg róla, hogy székely és büszkeséggel töltötte el, hogy a székely népnek megbecsülést, dicsőséget szerzett.*

Kevés az, amit *Lőrincz Márton* tudunk. A lapok megírták, hogy huszonháromeves és *Arheiu* megyéből származott el a magyar országba. Azt még nem tudjuk, hogy a szülei hová költöztek el, vagy ő vette kezébe a vándorlást. Mert sajnos, mostanában nagyon sokan vannak, akiket a kenyérkereset hajszája elűz a szülőföldről, messze vidékekre költöztet. De akár *Lőrincz Márton* ment *Odorheiu* Budapestre, akár az édesapja, abban biztosak vagyunk, hogy nem szívesen tette. De a székelyekről mindenki tudja azt, hogy a szülőföldön él lelkünkben a szülőföld lánca, szeretete, ragaszkodás ahhoz a néhány szülőföldre, amelyet még a dédapja, vagy a nagyapja művelt meg s amely örökségként maradt az utódokra.

De *Lőrincz Márton* úgy látszik, nem maradt ott a *Hargita* alján, ott kellett hagynia a szülőfaluját. Osodálatos és kifürkészhetetlen gondviselés által ránszabott életút. *Lőrincz Márton*, vagy talán az édesapja könnyű szívvel, szomorú szívvel filhetett vonatra nem

jókedvűből, hanem kényszerűségből és ime, a husz egynehány éves székely legényke így jutott abba a helyzetbe, hogy nemzetének, székely fajának a győzelem babérágát megszeresse. Azt olvassuk, hogy *Lőrincz Márton* a budapesti helyi érdekű vasutaknál töltte be szerény állását. Fiatalsága miatt magas polcra nem is juthatott még. De az olimpiai győzelem, amit a nehézsúlyú birkózásban szerzett, nemcsak a magyarság dicsősége, hanem a *Lőrincz Márton* előtt álló szép pálya fontos állomása is. Minden nemzet hálás azoknak a fiataloknak, akik a nagy világmérkőzés bajnokai közé bejutottak s kétségtelen, hogy *Lőrincz Márton*ra is felfigyelnek s a tisztviselői pályán gyors emelkedésre van kilátása.

Lőrincz Márton ismét tanubizonyságot tett a székely öserő kifogyhatatlanságáról. Azokban a megyékben, ahol a székelyek ősidők óta laknak, rengeteg a kitűnő, nagytehetségű ember. Tudjuk valamennyien, hogy a székelyek közül számtalan nagy tudós, politikus, jeles katonaember került ki. Ott van *Lőrincz Márton* szűkebb hazájának, *Odorheiu* nagyszerű történettudósa, *Orbán Balázs*, *Ugron Gábor* is ebből a megyéből jutott el a legelső magyar politikusok és szónokok diszes glóriájába. *Mindenütt megállja helyét a székely, csak alkalmat adjanak rá.*

Tegyünk fel azonban egy kérdést. Vajjon akkor is olimpiai bajnok lett volna *Lőrincz Márton*, hogyha a sors nem kényszeríti kivándorlásra, szülőföldje elhagyására? Nem tudunk egész határozottsággal igent mondani. Mert ma az a helyzet, hogy székely kérdés csak annyiban van, hogy miudénáron ki akarják deríteni a székelyek román eredetét. Hogy aztán a székelyek hogyan élnek meg, miből neveljék fel családjaikat, azzal senki sem törődik. A székely vasutak járnak a leglassabban ebben az országban és ha ránézünk a vasuti térképre, ebben az ország részben látunk a legkevesebb vasuti vonalat.

Ha pedig elvégzik az iskolát, nagy nehezen megszerzik az oklevelet, ott állnak az elhelyezkedés reménye nélkül. A székely nem lehet állami tisztviselő a saját földjén, községi jegyző is csak elvétve.

A Lőrincz Márton esete intőjele lehetne az állam vezetői előtt. *Itt van a kiaknázatlan kincs: a székely tehetség*, párosulva a becsületességgel és szorgalommal. Varázsütésre, egyetlen szóval a társadalom hasznos alkotóelemeivé lehetne tenni a székelységet, csak a kormányok lássák be: ha magyarul is beszélnek, de munkaszeretetük, sokféle képességük igazán alkalmassá teszi őket az építő tevékenységre. Háttha a Lőrincz Márton világbajnoksága utmutatója lesz annak, hogyan lehet bekapcsolni az államélet előretartó iramába a székely nép fiait is!

Külöld.

Enyhült a spanyol események által előidézett európai feszültség. Lapunk előző számában közöltük, hogy a spanyol polgárháborúval kapcsolatban a francia kormány be nem avatkozási felhívást intézett az európai államokhoz. A francia felhívásra eddig Anglia, Németország, Olaszország, Belgium, Oroszország, Hollandia és Csehszlovákia válaszoltak kedvezően. A válaszok ugyan nem tekinthetők teljesen kielégítőnek, az adott helyzetben azonban örülni lehet, hogy a közvetlen európai háború veszedelme a spanyol eseményekkel kapcsolatban elmúlt. A spanyol polgárháború egyébként tovább folyik. Vérontás, pusztulás és menekülés jelzi, hogy hol vonult végig. Mindkét fél újabb erősítéseket kapott s így a polgárháború még hetekig eltarthat. A legutóbbi események az erdszakoskodások teljes elfajulásáról tesznek tanubizonyságot. Egy városban a kommunisták a püspököt elevenen megégették. Tábornokokat végeznek ki és ezer számra gyilkolják le a polgári lakosságot.

Gömbös Gyula nyilatkozata. Mint lapunk előző számában jeleztük, Gömbös Gyula, magyar miniszterelnök három hónapi betegszabadság után átvette hivatalát. A hivatal átvétele után nyilatkozatot adott az előtte megjelenő újságíróknak. Gömbös Gyula kiemelte, hogy az olimpiai versenyek eredményével Magyarország nagyon meg lehet elégedve, mert egy 9 millió lakosságú ország versenyzői megmutatták, hogy sikeresen fel tudják venni a harcot a százmillió népek versenyzőivel. A magyar miniszterelnök kijelentette, hogy a magyar kormány és a magyar parlament legközelebbi munkaterve közé életbevágóan fontos dolgok tartoznak. Ilyen például a Magyar Alföld csatornázásának a kérdése. A spanyol eseményekkel kapcsolatban kifejtette, hogy minden állam jól teszi, ha nagyon vigyáz a bőrére, mert a világszemléleti harcok még nem múltak el.

Összefogdosták Görögországban a kommunistákat. A görögországi összeesküvés leplezése után a kormány erélyesen hozzálátott, hogy az ország rendjének felforgatására törekvő kommunistákat letartóztassa. A gyors és erélyes intéz-

kedés következtében az összes kommunistákat letartóztatták. A hadsereg mindenben támogatja a kormányt és így a görögországi események rövidesen nyugvópontra jutnak.

Ellopták a francia vezérkari haditerveit. Franciaországot lényeges esemény tartja izgalomban. A francia hadvezérlés háborús terveire vonatkozó fontosabb iratokat ellopták. A lopás titokzatos körülmények között történt, mert az iratok érthető módon, nagyon vigyázottan kerültek ki a katonai lak. Az iratokat katonai szállítóautóval a határban voltak a féltett területek felé szállították. Külön őrség vigyázott az iratok olmozott kocsira. A titkos iratokat tartalmazó láda mégis eltűnt. A francia hatóságok megígérték, hogy a lopás körülményeire derítsenek.

Belgiumban is kommu- forradalomra készültek. A belgiumi újság megállapítás szerint az Antwerpen-i katonai be nagy lőszerszállítmány kezelt. A lőszer a belga kommunistáknak volt szánt. A belga kommunista párt vezetői állítólag kétmillió belga katonát kapott a forradalomra és ha a hatóságok az iratokat nem leplezték

kommunisták államcsíny-
tek volna el.
angol király földköziten-
gihenő utra indult. VIII.
ord. angol király Francia-
gon keresztül egy dalmá-
kötöbe utazott, ahol ha-
szállt, hogy Földközi ten-
gihenő utját megkezdje.
angol király útutazása al-
ával Salzburg városában is
Az angol király utazásá-
arra következettnek, hogy
pában a külpolitikai hely-
szültsége enyhült.

Mussolini találkozni fog az
angol királlyal. Az angol király
Földközi tengeri utjával kap-
csolatban azt a feltűnést keltő
hírt közölték Londonból, hogy
Mussolini tisztelgő látogatást
tesz az angol király hajóján.
Ha a látogatás valóban létrejön,
az angol-olasz jóviszony, amely
az abessziniai háboru miatt
megromlott megint helyre fog
állani. Általános feltűnést kel-
tett továbbá Umberto, olasz
trónörökös ausztriai látogatása,
mert ezt az olasz-osztrák ba-
ráti viszony megerősödésének
tartják.

Francia látogatás Varsóban.
A külpolitikai események ér-
deklődésének középpontjában
Gamelin, francia hadsereg fő-
parancsnok lengyelországi látó-
gatása áll. Gamelin elutazása
előtt hosszasan tárgyalt a kül-
ügyminiszterrel. A francia új
ságok szerint a hadseregfőpa-
rancsnok a francia és lengyel
vezérkar együttműködésének
ügyét akarja megbeszélni. A
lengyelek ugyanis adott eset-
ben, a franciákkal szövetséges
orosz hadseregnek nem akar-
ják Lengyelországon keresztül
a szabad átvonulást biztosítani

A biztos alap.

Bethlen György gróf egy, a mult hetek-
tartott templomszentelés alkalmával az
gyűlteknak a templomban beszédet mon-
Beszédéből többek közt ez a mondat ra-
meg figyelmünket: „Népünk fennma-
jának, boldogulásának egyetlen biztos
a családi élet szentélye. Ezért van
fontossága a gyermekáldásnak.“ Meny-
helyes ez a meglátás és milyen nagy
örövel bír ez a megállapítás, mely lelep-
tlenül rámutat arra, hogy jövőnk és meg-
halásunk élet-halál kérdése: a gyermekál-
a népszaporulat kérdése. És ez termé-
is. Hiszen minden nemzet legdrágább,
gyobb kincse a gyermek. Tehát Isten s a
ellen a legnagyobb bűn a gyermekál-
megakadályozása, vagy a csirázó élet
lése.

Mindennek rendelt ideje van. Ideje van
letésnek és ideje a meghalásnak“ —
az irás. Ki rendelte el? Az élet és
Ura. A születés is, a halál is az Ő dolga.
ember mégis hányszor belekontárkodik
fogába azzal, hogy halált akar ott, ahol
életet végzett. Egy súlyos, nagy bűn van
ez, a gyermektől való irtozás s a gyer-
alkosság óriási bűne. Egyik kiváló
foglalkozik ezzel a szomorú kérdés-
megállapítja, hogy ez az emberi meg-
léte számbelileg több és nagyobb kárt

okozott és okoz a mai népünknek, mint Mo-
hács, vagy a világháboru.

S ha felvetjük a kérdést: mi lehet ennek
az oka? — nem lehet a szegénységben keresni
a magyarázatot, mert a legtöbbször azt lát-
juk, hogy a szegény családoknál több a gyer-
mek, mint a gazdagabb házaknál. Az éhenha-
lás veszedelmével sem lehet védekezni, mert
akkor miért nem fél az éhenhalástól a több-
ségi román földműves nép, amelynél pedig
az igazán sok nyomorúsággal küzdő és nagy
szegénységben élő családoknál is 4-5-6 gyer-
mek veri fel a ház csendjét? Miért van az,
hogy a többi népeknél átlagosan háromszor
akkora a születések száma, mint nálunk?
Azért, mert a hiúság, a telhetetlenség, a kap-
zsiság, a lelkiismeretlenség, a pogányság erő-
sen befészkelte magát nemcsak a közgondol-
kozásunkba, hanem a lelkünk kellős közepébe
is. Pedig, ha így haladunk tovább is, hatvá-
nyozott gyorsasággal úgy eltűnünk a népek
közül, mintha sohasem lettünk volna. Nem
akarok arról beszélni, hogy évenként hány
fiatal asszony esik a szomorú bűn áldozatául.
Az azonban kétségtelen, hogy ezekre az ön-
magukról megfeledkezett apákra és anyákra,
erre a mi szegény népiinkre is érvényes a
prófétai szó: „Bizony, szerencsétlenek ezek,
bolondok, mert nem ismerik az Urnak útját.
Avagy ne büntessem-é meg az ilyeneket“

eféle népen mint ez, ne álljon-e bosszút az én lelkem? — ezt mondja az Ur“. Miért van ez? Mert „megtagadták ezek az Urat és azt mondják, hogy nincsen Ő“. Azt hiszik, az Isten nem látja és nem tudja az ő cselekedeteiket. Pedig, amint a zsoltáriró mondja: „Aki a szemet teremtette ne látna-é?“ Bizony nagy és szomorú bűn ez rajtunk. Mindennek rendelt ideje van. Ne akarjon hát senki halált ott, ahol Isten életet végzett. A gyermek is Isten rendeléséből van. Azt mondta valaki, hogy a család gyermek nélkül olyan, mint a kert virág nélkül, a madár dal nélkül, a fa gyümölcs nélkül. A gyermek gond, de öröm is, kiadás, de befektetés is, fájdalom, de vi-

gasztalás is. Ő az ígéretek örököse, az élet kálása, szürete és aratása. Azt kérdelem, mennyiért adnád el a gyermeked? Ugy-e semmiért? Hiszen az életednek, a munkádnak, a küzdelmeidnek ő ad értelmet és célt. Ő az örömd, a biztatásod, az erőforrásod. Ő a legnagyobb kincsöd, a legdrágább vagyoned. S mégis hányan eldobják ezt a drága, ezt a legnagyobb kincset. Pedig, aki ezt teszi, az gyilkos. A gyermeke, a fajtája, a nemzete gyilkosa, megöli. Mindennek rendelt ideje van. „Engedjétek hát megvalósulni, teljeseződésben az Isten rendelését: szaporodjatok és sokasodjatok és töltsétek be a földet“.

B. D.

Belpolitikai hírek

A kormány helyzete szilárd! Arra való tekintettel, hogy az ellenzéki pártok tevékenysége mind erősebbé válik, a liberális párt mindent elkövet, hogy kebelében a békességet és összetartást biztosítja. Dinu Brătianu most már végérvényesen Tatarescu mellé állott és nem akarja magatartásával a kormányzás nehéz munkáját akadályozni. A liberális pártban ennek következtében a hangulat bizakodóvá vált. Más hírek szerint azonban a kormány összefogással újabb nehézségek elé fog kerülni. Sőt Bucuresti-ben több ujság arról írt, hogy rövid idő alatt a Tatarescu kormány átalakul, vagy pedig távozik helyéről.

Vajdáék népgyűléseket fognak rendezni. A Vajda és Maniu-párti politikusok között a vetélkedés újult erővel lángolt fel. Vajda és hívei elhatározták, hogy mindenütt nyomon fogják követni Maniuékat és ahol Maniuék gyűléseznek, ők is népgyűlést tartanak. A Curen-tul című Bucuresti-i ujság szerint három ezer népgyűlést fog-

nak Vajdáék tartani. A központi vezetőség megbízásából Tilea volt államtitkár két vezető politikus kíséretében bejárta az Ardeal-i központokat és utasításokat adott a gyűlések megtartásával kapcsolatban.

Kihallgatáson fogadta Őfelsége Tatarescut. A miniszterelnök autón Sinaiába érkezett, ahol ebédre volt hivatalos a királyi palotában. Az udvari ebéd után Károly király Őfelsége kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt. Tatarescu a kihallgatáson részletesen beszámolt az uralkodónak az új hadianyagok beszerzésére vonatkozó szerződések helyzetéről. Ezzel kapcsolatban kormányköröknek az a véleménye, hogy a hadsereg felszerelésének tervét ősziig teljesen meg fogják valósítani és így a kormány helyzete a parlamenti ülések elejére megerősödik. Ezzel kapcsolatban kormánypárti körökben nagyon bizakodó a hangulat.

Felszentelte új helyiségét a Turda-i Magyar Párt. Az Országos Magyar Párt Turda-i tagozata új helyiségbe költözött. Az átköltözéssel kapcsolatos társasvacsorán dr. Gál Miklós kamarai képviselő is-

mertette az új helyiség megszerzésének történetét és rámutatott, hogy ahol ilyen törhetetlen és céltudatos kitartással törekcsenek a magyar ügyek megvalósítására, ott a siker nem maradhat el.

A mezőgazdasági kamarai választásoknál több helyen melőzték a magyarokat. A mezőgazdasági kamarai választások lefolytatása alkalmával több helyen érték sérelmek a magyarságot. Több kerületben a magyarság tudomást sem szerzett a választás kiírásáról és a román pártok egymásköztt meg egyezve, csak egy listát tettek le, amelyből a magyarok kiharadtak. Különösen súlyos sérelem érte a hánsági magyarságot, mert egyetlen magyar sem került be a mezőgazdasági kamarába.

Sportprimadonnák. Ez a cím annak a rendkívül érdekesekkel illusztrált cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabokat, novellákat, színházi beszámolókat, filmrovatot, rendkívül érdekes pletykákat, cikkeket, riportokat és több mint száz képet tartalmaz az olvasó a kitűnő színházi képeslapban.

HIREK

egy kedvezményt nyújtanak adótartozások és adóbir-
kifizetőinek. Óriási ösz-
rug az állammal szem-
fennálló adótartozások és
összege. A pénzügy-
minisztériumban tervet dolgoz-
tak ki, hogy a régi tartozá-
sokat tudják felhajtani. Hír-
int nagy kedvezményeket
nyújtani a régi tartozá-
sok kifizetői számára. A pénz-
minisztérium terve szerint
akik 1937 március 31-ig
fizetik régebbi adótartozásai-
ra a következő kedvezménye-
ket fogják kapni. Husz száza-
ban készpénzzel és 30 száza-
ban adóbonnal, vagy „B” ki-
sítású kölcsönkötvénnyel le-
kifizetni az 1931. évi fenn-
tartozásokat, mely esetben
tartozás ötven százalékát el-
engedik. Az 1932—1933. és
1934. évi tartozásokat 20 száza-
ban készpénzzel, 80 száza-
ban adóbonnal, vagy „B” ki-
sítású állampapírral lehet
fizetni. kedvezmény igen
nagy, mert 26—27 lejért lehet
20 százalékos papirokat. Az
előző terjedő időből származó
tartozásokat 4 százalékban pénz-
pénzzel kifizetni, ebben az
esetben hivatalból törlik a fenn-
tartozás 96 százalékot. Ugyan-
kor törlik az egész bírságot,
amelyben 10 százalékot fizet-
ni kellett készpénzben. Az 1932.
és 1933—1934. évekről eredő
tartozásokat 8 százalékban kész-
pénzzel vagy aránylagosan köl-
csönkötvénnyel, vagy adóbon-
nal lehet kiegyenlíteni. A kis-
tartozások 1930—1932. évekből
„cifra de afaceri” tartozás-
ok 25 százalékos készpénz-
pénzzel lehet teljesen ki-
fizetni.

Forgalomba kerülnek az öt-
ven lejesek. Az ötven lejes fém-
pénzek verését befejezték és
közelebről forgalomba kerül-
nek. Az ötven lejesek kibocsá-
tásával egyidejűleg megkezdő-
dik a száz lejesek bevonása és
rendre-rendre teljesen kivon-
ják a száz lejes pénzeket a for-
galomból. A Nemzeti Bank
megbizottja kijelentette, hogy
az új ötven lejesek úgy vannak
elkészítve, hogy hamisításuk
teljesen lehetetlen.

Csak csukott ablak mellett
szabad hallgatni a budapesti
rádiót. Több Transilvania-i vá-
rosban, különösen az észak-
nyugati határ mentén rendelet-
et bocsátottak ki, hogy a bu-
dapesti rádiót csak csukott ab-
lak mögött szabad hallgatni. A
rendelettel egyidejűleg közhirrre
tették, hogy a rendőrség idő-
közben ellenőrzéseket fog tar-
tani és ahol megállapítják,
hogy valaki a rendelkezés el-
len vétett, államellenes izgatás
címén perbe fogják. Ezenkívül
a rendelet áthágóitól elkoboz-
zák a rádió készülékeket és
megvonják tőlük a rádió-enge-
délyt.

Halálos végű tiltott műtét.
Muresan Györgyné, Baiamarei-i
asszonyt Stecz Antalné bába-
asszony magzatától megszaba-
dította. A „műtét” 100 lejbe
került. Nehány nap múlva Mu-
resan Györgyné rosszul lett s
elment a városi tisztí főorvos-
hoz, hogy megvizsgáltassa ma-
gát. Magas lázról panaszkodott,
de elhallgatta, hogy minek kö-
vetkeztében kapta betegségét.
A főorvos kórházba utalta az
asszonyt. Muresanné azonban
erről hallani sem akart. Álla-
pota annyira rosszabbodott,
hogy két nap alatt elvesz-
tette öntudatát s ekkor egy-
szerre két orvost hívtak hozzá.

Segíteni már nem lehetett rajta
és szörnyű kínok között ki-
szenvedett. Az ügyészség ren-
deletére felboncolták a holttes-
tet s megállapították, hogy
Muresan Györgyné a magzat-
elhajtás következtében beállott
fertőzés miatt halt meg. Stecz
Antalnét letartóztatták és be-
szállították az ügyészségre.

Deva-i telepések ünnepe. A
Deva-i telepések az épülő ka-
tolikus, Szent Antal templom
javára jól sikerült népünne-
pélyt rendeztek. A népünnepe-
lyen volt ökörsütés, tehen és
dísznő sorsolás. Az ünnepség
megrendezésének fő érdeme
Zsoók Fábián csángó bíró,
P. Adorján tisztelendő atyát és
Seiger Bernát állatkereskedőt
illeti.

Kegyelmet kap Zeletzky. A
Skoda-féle fegyverszállítási
botrány miatt börtönben ült
Zeletzky az október 16-iki ro-
mán nemzeti ünnep alkalmá-
val kegyelmet fog kapni.

Pásztorfiu farkaskalandja.
Baiamare közelében borzalmas
farkaskalandban volt része
egy pásztorfiunak. Breban Pé-
ter, Chiuzbaia-i gazdálkodó
tizenhárom éves fia egy na-
gyobb pásztor társával juhokat
legeltetett a réten. Hatalmas
farkas jelent meg és egy juhot
el akart rabolni. A pásztorfiu
nem veszítette el lélekjelenlétét,
hanem botjával a farkasra tá-
madt. A hatalmas termetű far-
kas ráugrott a szerencsétlen
pásztorgyermekre és fél arcát
valósággal leszakította. Közben
a zajra felébredt a nagyobbik
pásztorfiu és szorongatott hely-
zetben levő társa segítségére
sietett. A farkas erre felkapott
egy juhot és zsákmányával el-
rohant. A bátor fiut kórházban
ápolják. Örök életére nyomor-
ék marad.

Tanítók figyelmébe. Felhívjuk tanítóink figyelmét arra, hogy a „Minerva” Rt. kiadásában a jövő iskolai év elejére megjelennek az elemi iskolák V., VI. és VII. osztálya részére a legújabb analitikus tanterv alapján összeállított tankönyvek. Ezeket a tankönyveket is a II., III. és IV. osztály tankönyv írói: Lőrinczi Ferenc, Bedelean Diomed, Constantin Stan, Ferenci Gábor, Kali Sándor és Ösz Sándor állították össze. A felső osztályos tankönyvek két kötetben fognak megjelenni. Az egyik kötet magában foglalja az V., VI. és VII. osztály magyar tananyagát, a magyar olvasót, a magyar nyelvtant, az alkotmánytant, a földrajzot, a természettudományi tárgyakat, az egészségtant és a mezőgazdasági ismereteket. A II. kötet magában foglalja ugyancsak az V., VI. és VII. osztály részére a tanterv szerint előírt román nyelvű anyagot, tehát a román olvasókönyvet, a román nyelvtant, a román történelmet és földrajzot. Ezek a tankönyvek szervesen kiegészítik a II., III. és IV. osztályos tankönyveket, amelyeket iskoláink használnak s így a felső osztályos tankönyvek bevezetése feltétlenül ajánlatos. A kiadó részvénytársaság megkeresésre ismertető példányokat küld. A cím ahová írni kell: Minerva Rt. Cluj Str. Baron L. Pop 5.

Uj unitárius papja van Turdának. A Turdán megürült lelkesítő állásra hat pályázó közül a legtöbb szavazatot Lőrinczy Dénes, a Bucuresti-i magyarok kiváló képességű fiatal papja kapta. A lelkesválasztás eredményét Arkossy Tamás esperes, a lelkesválasztó közgyűlés elnöke hirdette ki. Ezután Gái Miklós kamarai képviselő

szólt fel és arra kérte a közgyűlést, hogy szeretettel és megértéssel gyülekezék újonnan megválasztott lelkésze köré. Gái Miklós beszéde után az ellenpárt hívei visszavonták felebbezésüket és így az dr. Boross György püspök megerősítése után jogerőssé válik.

Sulyos vasuti szerencsétlenséget hátrított el egy vasuti kalauz. Resija közelében egy személyvonat utolsó három kocsija kiugrott a sinekből. A kalauz azonnal észrevelte a balcsetet, meghuzta a vészféket és a vonat megállott. Ha a kalauz nem figyelmes, könnyen az egész vonat a mélységbe zuhanhatott volna, a szerencsétlenség ugyanis veszedelmes helyen történt.

Villám csapott a Rapolt-i templomba. Folyó hó 5-én a Rapoltul-Mare-i ref. templomba becsapott a villám s a tornyot, valamint a templom menyezését s 700 éves falait megromgálta. A kár a hatósági becslési jegyzőkönyv szerint 14—15 ezer lej. Szerencse, hogy a villám nem gyújtott s így a kár csupán a szarufák s a tető megromgálásában, részben a falak szétválásában áll.

Rothermere földet vásárol Magyarországon. A magyarok nagy barátjának, Rothermere lordnak egyik megbízottja Magyarországra érkezett és a lord számára 3—4 ezer holdas birtokot akar vásárolni. A kiszemelt birtokot Rothermere személyesen fogja megtekinteni.

Sohasem szünik meg a végzettség! Szabó Lajos és Sas David Santimbru-i legények összeverekedtek. Előkerültek bicskák és Sas David sulyosan megsebesült, meghalt. A gyilkos Szabó Lajos letartóztatott.

Vesztett kutya Secueni községben egy vesztett kutya több tehenet összemart. Szerencsére a megmárt teheneket elkülönítették, senki nem fertőzött meg a megmárt tehenek.

Nagy tűz keletkezett a szikrájától. Iojob községben Dona Vasile gazdálkodó szőlőültetvényében Sztáray Mihály földjén kálva pipára gyújtott. Egy szénakazlat és tűz keletkezett. Tizenkét kazal széna égett el.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lej

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Azon előfizetőink, akik a „Magyar Nép” részére új előfizetőket jelentenek be, az alábbi könyvek közül választhatnak. Minden új előfizető után a gyűjtőnek egy könyvet adunk ajándékba, ha leg-
alább félévi díjat beküldenek.

1. sz.	Dr. Rajka László: Szavaló könyv — — —	kifogyott
2. sz.	Dr. György Lajos: Históriai könyvecske — — —	L. 15
3. sz.	Dr. Csúry B.: Magyar lakodalom (vőfélykönyv) — — —	L. 15
4—5. sz.	Abonyi-Rass: A betyár kendője — — — — —	L. 25
6. sz.	Egy mérnök: A földmérés kis könyve — — — — —	L. 15
7. sz.	Dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből — — —	L. 15
8—9. sz.	Benedek Elek: Magyarok története — — —	kifogyott
10—11. sz.	Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala — — —	L. 25
12—13. sz.	Dr. Kántor Lajos: Műkedvelők színműtára — — —	L. 25
14. sz.	Dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége — — — — —	L. 15
15. sz.	Maksay V.: Műsor falusi műkedvelők számára — — —	L. 15
16. sz.	Lampérth Géza: Egy hold föld. Elbeszélések — — —	L. 15
17. sz.	Nagy Péter: Három egyfelvonásos színmű — — —	L. 15
18. sz.	Benedek Elek: Erdélyi regék és népmondák — — —	L. 15
19. sz.	Voitnovich-Bartók: Szivárvány. Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos — — —	L. 15
20. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. Első rész. Talajművelés és trágyázás — — — — —	L. 15
21. sz.	Nemes Elemér: Daloskönyv — — — — —	L. 20
22—23. sz.	Vásárhelyi János: Egymás között — — — — —	L. 25
24. sz.	Sebesi S.: Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák — — —	L. 15
25. sz.	Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár és más elbeszélések — — — — —	L. 15
26—27. sz.	Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk — — — — —	L. 25
28. sz.	Kiss Menyhért: Marosszéki atyafiak — — — — —	L. 15
29. sz.	Jakab Ödön: Versek — — — — —	L. 15
30. sz.	Kovács Dezsőné: Petőfi Sándor és szülei — — — — —	L. 15
31. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. II. r. Növénytermelés — — — — —	L. 15
32—33. sz.	Dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története — — —	L. 25
34—35. sz.	Vásárhelyi János: Az életből az életnek — — — — —	L. 25
36. sz.	Finta Zoltán: Jancsi és Juliska — — — — —	L. 15
37—38. sz.	Dr. Szász: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára — — —	L. 25
39. sz.	Szondy György: Allatok, virágok — — — — —	L. 15
40. sz.	Gyallay Domokos: Második szavalókönyv — — — — —	L. 15
41. sz.	Dr. Balogh Arthur: A kisebbségek védelme — — — — —	L. 15
42. sz.	Dr. Roska Márton: Néprajzi feladatok Erdélyben — — —	L. 15
43. sz.	Szentimrei Jenő: Halhatatlan mesék — — — — —	L. 20
44. sz.	Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek — — — — —	L. 15
45. sz.	Donáth László: Szegény bolond — — — — —	L. 15
46. sz.	Bálint Vilmos: Dúsgazdag — — — — —	L. 15
47. sz.	Vásárhelyi János: Hóstatá lakodalom — — — — —	L. 15
48. sz.	Izsák Domokos: Dalok, erdön, mezőn — — — — —	L. 15
49. sz.	P. Jánossy Béla: Király daliája — — — — —	L. 20
50. sz.	Szotyory Lajos: Falusi mulattató — — — — —	L. 15
51. sz.	Dr. Péter Béla: Csodahatású gyógynövények — — —	Lei 15

betéti könyvét, hogy a pénzt vegye fel. A megijedt asszony anynyira a csaló kártyavetőnő befolyása alá került, hogy átadta takarékkönyvecskéjét, a kártyavetőnő a pénzt felvette és ellopa-

A hiszékeny asszony csaknem félmillió lei értékkel károsodott. Ez az esemény tanulságul szolgálhat azok számára, akik a kártyavetőnők és kuruzslók csalásaiban hisznek.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Nagy kárt okozott a korompenész a búzákban.

Több előfizetőnk fordult panaszos levéllel hozzánk, hogy aratás előtt buza vetésében a kalászkok megfeketedtek és sok esetben az ilyen kalászkokban megszorult a szem. A gazdák egy része fekete rozsdának vagy hóguttának tartotta a betegséget. A kártételt különösen a hirtelenül érő buza vetéseken észlelték. Nagyon elhatalmasodott a korompenész az olyan buzatáblákon is, amelyeket későn arattak. A korompenész ugyanis a tulérett búzán tud legjobban elhatalmasodni. A betegségre vonatkozólag egyik legkiválóbb magyar tudós a következőket írja:

Gabonavetéseinkben, különösen a búzában és rozsbán ez idén már messziről feltűnő, igen sok feketésszürke színű kalászt lehetett látni, amely első pillanatra üszög benyomását keltette. Közelebbi megfigyeléssel kitérül, hogy üszöghöz semmi köze és egy a felületen élősködő gombáról, egy korompenészfélééről van szó, amely nemcsak a kalászon, hanem a gabona szárán és levelein is megtalálható.

Hosszabb ideig tartó nedves időjáráskor a legelterjedtebb gomba egyike, az elhalt növényi részekben egész éven át is található. Eleinte ártatlan penészes tartották, míg a vizsgálataik eliderítették, hogy sok kulturnövényünk kormosságát, feketedését okozza. A betegség főként akkor lép fel, ha az érett

gabona bizonyos ideig még lábon áll, mielőtt learatnák. Ilyenkor a szárat, leveleket, különösen pedig a kalászkokat apró fekete színű, szabálytalan kiterjedésű foltok lepik el, amelyeket a gabona olajbarna színű fonalai és szaporító szervei képeznek. Erős fertőzésnél még a magvakon is meg lehet a gombát találni.

A gomba a gabonaféléket, elsősorban a búzát minden fejlődési állapotban fertőzheti, tehát a csiranövénytől kezdve a teljes kifejlődésig. Mégis a gomba csak alkalmi kártevő, amely csak akkor tud a növénybe hatolni, ha külső körülmények a növény fejlődését akadályozzák. Éppen azért bármely ok miatt hervadó levelek, vagy tulérett növények kedvező táptalajai a gombák. Különösen a tartós, nedves, borus időjárás, amely a növények fejlődését hátráltatja, segíti elő a gomba fertőzését. Teljesen egészséges növényt a gomba nagyon ritkán szokott megtámadni.

A gombával együtt nedves időjárásakor még több más gomba is megtelepszik a kalászon. Egyik gomba az említett korompenésztől meglepett rozsszemeken fehéres színű, vánköszerű termő csomókat alkot.

Többször megfigyelték, hogy a többféle gombával fertőzött rozsszemek, amelyek valamilyen formában (kenyér, dara, liszt,

stb.) emberi vagy állati táplálékkul szolgálnak, határozottan káros, bár muló hatást gyakorolnak az egészségre.

A mérgező hatása fejtaásban, eleseltségben, szédülésben a látás zavarásában és különösen kábultságban nyilvánul, amely legjobban a széngáz mérgezésel hasonlítható össze. Ilyen mérgezések a múlt század nyolcvanas éveitől kezdve ismeretesek és 1923-ban Svédországban igen súlyos eseteket okoztak.

A mérgezést a korompenészel hozták összefüggésbe. Németországban végzett takaronyozási kísérletek kimutatták, hogy a mérgezéshez a korompenésznek semmi köze, úgy hogy ilyen körülmények között fel kell tenni, hogy a kártételező gomba a valódi egészségzavaró.

A korompenészes gabonakorán kell aratni. Az erős fekete szalmát nem szabad trágyával újra a földre hordani, mert ezzel a gombacsinte magunk telepítjük gabonába. Az is természetesen, hogy a gabonának behordása teljesen száraznak kell lennie, különben a penész a kártételező is tovább fejlődik. De ugyanígy esetleg fertőzött magokat amelyet jól szellőző helyen tartani. Legfontosabb pedig, amit minden gazdának tudnia kell, hogy a korompenészes búzát nem szabad vetésnek használni!

Véletlenek a gazdálkodás szolgálatában.

A gazdálkodó évezredek történetében nem egyszer jutott a véletlenek igen fontos szerepe, mely új lehetőségeket nyitott meg a gazdálkodás számára.

Például az ókoriak mondája szerint egy szamar vezetete rá az emberiséget a szőlő metszésére. Ugyanis az emberek látták, hogy a szamar által lerágott tőke sokkal több és nagyobb bogyójú, édesebb fürtöket hozott, mint a többiek. Egy Kr. n. 138-ban élt író, Pausanias említi, hogy a hálás szőlősgazdák Nauplia városában szobrot emeltek a tanítómunkát végző szamárnak.

A magyarázat könnyen érthető. A tőke a rágások, sebzések folytán nagyobb termés hozására ingerlődik, mert a növekedés és tápanyagok kisebb térre szorulnak, tehát a termés tömörül és szépül.

Épp ilyen véletlenek köszönhető, már az ókorban is Istenesapásnak számított buzaüszögnek első kezdetleges leküzdési kísérlete, vagyis magának a védekezési lehetőségnek felvetődése.

A 17-ik században (vagyis az 1600-as évek idején) Anglia partjainál egy buzával megrakott hajó sülyedt el. A partvidéki lakók a buzát kiemelték a tenger vizéből és elvetették. Aratáskor a termés kevésbé volt üszögös, mint azoké, akik saját, tehát vízben nem ázott, buzát vetettek.

Ez a körülmény indította azután a környék lakosságát, hogy vetőmagját elvetés előtt tenger vízben megáztassa.

Érdekes, hogy ez a „védekezési mód” később egész Angliában erősen elterjedt.

A 18-ik században már rézgálicot használnak a buzaüszög ellen, de még ma napig sincs kiderítve, hogy ki volt az eljárás felfedezője.

A gazdák már akkor is belátják, hogy a gálic bizonyos üszögölő hatása mellett súlyos károsodást okoz a vetőmagokban s igen gyakran ritka a vetés, de jobb híjján ezt a védekezési eljárást kellett alkalmazni.

Amint a cséplési eljárások s

cséplőgépek tökéletesedtek, annál jobban nőtt a gálicos csávázás után a vetőmagvesztés, ami arra vezethető vissza, hogy a cséplőgépek dobja megsérti a buzaszemet, ami ha gáliccal érintkezésbe kerül, azonnal elveszti csiraképességét.

Száz kg. vetőmagnál ez a veszteség 15 kg-ig is felmegy.

Ezen a hátrányon kívül még igen sok más veszteséget és fölösleges fáradságot okozó körülmény indította a tudósokat arra, hogy a nedves gálicos csávázást kiküszöböljék s helyette a kevés veszteséggel és semmi vetőmagvesztéssel járó száraz pácolás anyagját megtalálják.

1920. évben sikerült végre a hatásos száraz pácot felfedezni, melytől kezdetben a gazdák, mint minden ismeretlen dologtól — kissé idegenkedtek. Lassan-lassan azonban, a világ összes buza-termő államaiban olyan arányban terjedt és terjed a száraz pácolás, hogy rövidesen épp olyan furcsaságnak számít majd a nedves kékkövezés, mintha manapság valaki tengervízbe mártogatná vetőmagját.

Tizenhat éve hallja a gazda a Porzol nevet egyre emlegetni. Előbb merő kíváncsiságból pácolt 1-2 holdra való vetőmagot Por-

zollal, majd a meggyőződés dik-tálta a gazdának ennek a bevált, régi jó találmánynak használatát.

Ma már a porzoló gazda, látva ennek előnyét, saját magának teszi fel a kérdést: „hogyan lehet, hogy én eddig nem porzoltam?”

Felvétel a Iernu-i római katolikus gazdasági iskolába 1936—1937. évre.

Az alba-iuliai római katolikus püspöki megye tanácsa a gazdatársadalom öhajlásának eleget téve, Iernuon (Tárnava-Micá megye) gazdasági iskolát létesített, mely eddigi működésével beigazolta, hogy nagy szükség van e hasznos iskolára.

Iskolánk nem gazdatisztekot nevel, hanem a gazdák gyermekeit okos, szakszerű gazdákká képezi ki. Itt megtanulják a jövő gazdái, hogyan kell a kis-és középbirtokot okszerűen művelni, a gabonaneműeket helyesen kiválasztani, a talajt jól művelni s észszerűen kihasználni, hogyan kell gyümölcsöst telepíteni és jó karban

**Utánozzák, mindhiába,
a Porzol-nak nincsen párja.
Hire, neve, becsülete
hatásának eredménye.
Használj Porzolt, ne kékkövezz
s hamisítványt a házádba
be ne eressz!**

Amely vas- fűszer- és vegyeskereskedés Porzolt nem tart raktáron — nem érdemli meg a gazdák támogatását!

tartani, veteménykertészetet létesíteni, szőlőt kezelni, méhészkedni, állatokat nevelni és gondozni stb.

Ezenfelül általános műveltségre is neveli növendékeit: a vallásan, román nyelv, magyar nyelv, számtan, történelem, földrajz, gazdasági földtan, gazdasági jogismeretek és egyéb tárgyak tanításával, melyekben minden jóra való gazdának megfelelő jártasságra van szüksége.

Az iskola nyilvánossági joggal bír és időtartama két év.

A tanév október 15-én kezdődik és április 15-én végződik. E téli elméleti oktatás elvégzése után, elméleti vizsgát tesznek a tanulók. A gyakorlati vizsgára április 15. és október 15. közötti idő alatt készülnek akként, hogy részint otthon saját gazdaságukban, részint csoportokba osztva az iskola gazdaságában gyakorolják mindazt, amit az iskolában tanultak. A két év elvégzése után a tanulók bizonyítványt kapnak.

A tanítást szakképzett tanárok végzik. Az előadás nyelve magyar.

A gazdasági iskolába beiratkozhatnak mindazok a 14—30 év közötti magyar anyanyelvű keresztényifjak, akiknek, vagy szüleiknek, legalább 2 (kettő) hold földjük van s akik leg-

alább a IV. elemi osztályt sikeresen végezték.

Beiratkozáshoz a következő okmányok szükségesek:

1. Születési anyakönyvi kivonat és keresztlevél.
2. Állampolgársági bizonyítvány (másolat is jó).
3. Iskolai bizonyítvány (értécsítő nem elég).
4. Vagyoni bizonyítvány.
5. Erkölcsi bizonyítvány az előjáráságtól.
6. Orvosi bizonyítvány. (Év elején az iskola orvosa által külön-külön minden növendék meg lesz vizsgálva).

Tájékoztató az iskola bennlakásáról.

Az iskolának bennlakása is van, ahová 20 éven alóli tanulók vehetők fel. Ellátási díj a bennlakásban havonta: 400 lej, egész évre: 2400 lej. Ebben benne van a tandíj, koszt, lakás, fűtés, világítás és mosatás. Könyvekről, írószerekről a tanuló gondoskodik. Akik nem bennlakók, azok egész évre felszerelési hozzájárulás címén 400 lejt fizetnek.

A bennlakás az iskola emeleti részében van berendezve: villanyvilágítással, vízvezetékkel és zuhanyfürdővel.

A bennlakó tanulók kötelesek hozni: ágyneműt, fehérneműt, evőeszközt (kanál, kés,

villa) és egész évi mosatáshoz 2 és fél gr. szappant. Ágyneműikre, fehérneműikre a bennlakási számukat (intézeti szám) fel kell varratniok, az evőeszközeikre pedig bevésőtűk. Egyensapkán kívül más egyenruha nem kötelező, mivel az intézetben otthoni ruhákban járnak.

A gyakorlati oktatás az első évfolyam után két hónap, a második évfolyam után pedig egy hónap, mely idő alatt a tanulók ingyen ellátásban részesülnek.

Főlszerelés öbörög egész évre 100 lej.

Minden részletesebb tájékoztatást szívesen megad az iskola igazgatósága Iernaut, Tárnava-Mică megye. *Igazgatóság.*

Milyen lesz a bortermés?

Lapunk egy régebbi számában közöltük, hogy a Regátban sokat ártott a szőlőnek a peronoszpóra betegség. Így az Ókirályság egyes részein csak félannyi termés várható, mint tavaly volt. Transsylvaniaiban mennyiségileg és minőségileg nagyon jó termés lesz. Remélhetjük, hogy idén nem kerül annyi regáti bor a piacra, mint tavaly és a borárak drágulni fognak.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

számára biztosítani. Szeptember 15-ike után a könyv ára 90 lej lesz. A könyv 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a Gazdatudomány című könyvet, mert **szeptember 15-ike után az ára 90 lej lesz!**

című könyve előfizetőink számára **65 lej.** A könyv béli ára egyébként 90 lej. — A 65 lejes kedvezményes árat csak szeptember 15-ig tudjuk előfizetőink

Gyenge almatermés van Baia-Mare vidékén.

Baia-Mare vidékén idén gyengén sikerült az almatermés. Kivitelre egyáltalában nem fog alma jutni. Ezzel szemben a diótermés nagyon jól sikerült és kilátás van arra, hogy több külföldi állam fog diót vásárolni a bányaváros vidékén.

Segélyt kérnek az elemi csapások károsultjai.

A Bihar-megyei Balcoia községből nagy küldöttség kereste fel a megyefőnököt. A küldöttség arra kérte, hogy tekintettel a szárazság és a jégverések pusztításaira, a megye folyósítsa ki számukra segélyt, különben a község lakóinak nem lesz mit enniük. Az elemi csapások által sújtott község lakosságát valószínűleg adókedvezményekben fogják részesíteni és pénzbeli támogatást is nyújtanak számukra.

Lengyelország bort vásárol Romániában.

A lengyel kormány megbízottat küldött Romániába, hogy Bucureşti-ben romániai borok vásárlásáról tárgyaljon. Lengyelország borszükségetét Romániából akarja beszerezni. Ezzel kapcsolatban felmerült a terv, hogy Varsóban állítsanak fel esarnokot, ahol kizárólag romániai borokat árusítsanak.

Amerika bevételre szorul buzában.

Szakértők megállapítása szerint Amerikában ötven esztendő óta nem volt olyan rossz termés, mint folyó évben. A buzatermés a belföldi szükségletet sem fogja fedezni és így Amerikában meg-

történik az a példátlanul álló eset, hogy más helyről kell gabonát vásárolnia.

Mit ér Románia buzatermése?

Megállapították, hogy Románia ezévi buzatermése 25 millió leit ér. Ez az összeg megfelel a román állam egyévi költségvetésének. Évtizedek óta nem volt ilyen jó buzatermés Romániában.

Háromszázezer vagon gabona kerül kivitelre.

A hivatalos becslések alapján remélik, hogy Románia körülbelül háromszázezer vagon gabonát szállíthat külföldre. Ha a kukorica termése az augusztusi esőzések következtében megjavul, ez a szám növekedni fog.

Nagy ingadozás volt a buza árában.

A világ buzatermésének kedvezőtlen hírére a kereskedők mindenütt nagy mennyiségben vásárolták a buzát. Egész vonatok szállították tőlünk is a Constanța-i kikötőbe a buzát. Ennek következtében a buza ára egyes helyeken mázsánsként 400 lei fölé emelkedett. Nyolc-tíz nap után azonban a buza ára megint megőcsült és visszaesett 370—390 leire.

Piaci árak a Banat-ban.

Buza 380—395, ókukorica 330, árpa 280, zab 250—270 lej mázsánsként.

Vértengerben fuldokló ország. A spanyol polgárháború borzalmairól rendkívül érdekes megfigyelő képekkel illusztrált cikket közöl *Tolnai Világglapja* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan pompás oikot, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Ipari rovat.

A mesterek mesterévé avatták Reinhardt Gyulát.

Jeleztük lapunkban, hogy Reinhardt Gyula, hetven éves aradi iparost érdemei elismeréséül a mesterek mesterévé fogják avatni. Az ünnepség fényes külsőségek között megtörtént. Reinhardt Gyula csaknem egy félszázad óta áll a különböző iparos intézmények élén. Munkásságával és életével minden tekintetben rászolgált erre a kitüntetésre.

Októberben lesznek a munkakamarai választások.

A munkaügyi minisztérium rendelete értelmében a munkakamarai választásokat október hónapban meg kell tartani. Több helyen a választók összehívása megkezdődött és a választások októberben meg is történnek.

Művelődési mozgalmak.

KÉTEZER DALOS RÉSZVÉTELEVEL TARTOTTÁK MEG A KERÜLETI VERSENYT. A Transylvania északi részének magyarsága felejthetetlen ünnepeket ült Satu-Mare-n. Az Országos Magyar Dalosszövetség negyedik kerülete itt rendezte meg kerületi dalosversenyét. A nagyszabású ünnepség fényét emelte, hogy ez alkalommal szentelték fel a Polgári Társaskör dalárdájának megújított zászlóját. A dalosünnepen megjelentek Dr. Inczedy-Jóksman Ödön, az Országos Dalosszövetség elnöke, Tárca Bertalan főtitkár, Boros Jenő Satumare-i esperes, Nemes Elemér Lugoji esperes és még sokan a magyarság vezetői közül. A rendkívüli közgyűlés a hivatalos fogadtatás és ismerkedési estély után másnap felszentelték a megújított zászlót és azután megtartották a dalosversenyt. A dalosversenyen 27 dalárda vett részt.

Mulattató

Araítás után.

*Learatták már a búzát!
Tarlók mellett üde rétek,
Tarkítják a hegyaljáig
Mindenütt a szép vidéket.
Milyen gazdag a természet!*

*Nyári fényben áldott Földünk
Ünneplőt vett fel magára.
Zöld selyemből a mentéje,
S aranyos a paszomántja...
Csupa öröm nézni rája!...*

*Zöld selymén az apró boglyák
Pitykegombként diszelegnek
És az arany tarlósávon
Sorban állnak a keresztek,
Búzából az érdemrendek.*

*De a Föld nem ismer önzést.
Megjutalmaz téged, Gazda!
Hálából, hogy jól gondoztad,
Minden díszet neked adja.
Ez a munkád szent jutalma!*

Teleky Dezső.

A gyöngyös nyakék.

Debrecen alatt tábornokot ültetett a török. A basa negyven emberét beküldte a városba főbíróhoz a következő üzenettel: „negyvennyolc óra alatt 3000 forint, egy hordó méz, negyven igavonó jószág és husz szekér legyen készen és küldessék a sámsoni dombok alá. Amennyiben ezek meg nem lennének, ültetett a város utolsó órája...”

A kemény parancs elég érthető volt, nagy baj volt azonban, hogy a mindenéből kifosztott városban lobogó mécsvilágnál sem lehetett 3000 forintot találni. A hordó méz kikerült a Csulai uram boltjából, tiz jármos ökröt Serédi György polgár nyomban felajánlott, kettőt kénytelen-kelletlenül Szádlói Tamás is adott, a még szükséges nyolc kikerült a város istállójából rosszul összetákolt szekerekkel együtt. Pénz azonban nem volt egy fillér sem a város kasszájában.

A főbíró öreg, törődött ember lévén, kit a száraz köszvény éjjel-nappal kínoz vala, nem mehetett a pasa udvarlására, hanem kimenének a magisztrátusból hárman, névszerint *Seres István, Jóljárt Péter és Hasznos József* szenátorok. Javakorban levő mindhárom. Nem voltak nyulszivü emberek, de különben is az egyik török vitéz elárulta, hogy a pasa csak ugat, de nem harap és kevesebb is beéri, mint amennyit követel. Így lévén a dolog, a szenátorok a kivánt portékákkal

megindultak a sámsoni dombon levő pasa táborra felé.

Mira pasának felragyogott sötét szeme, mikor a szép vágójószágokat és szekereket meglátta, mindenek felett azonban a 3000 forint érdekelt. Hasznos József senator uram azonban nyomban tudtára adta, hogy a mindenéből kifosztott lakosságból még hóhérvél sem lehet pénzt kiesikarni. Ez a mentegőzés azonban nem talált hitelre a pasánál, aki elrendelte, hogy Hasznos József senator rögtön menjen vissza a városba és ha 24 óra alatt a pénzt elő nem keresik, az ottmaradt két senátort karóba huzatja.

Hasznos József lehajtott fővel, bús gondolatokba merülve érkezett vissza a városba és nyomban jelentést tett a főbírónak, aki a nagy veszedelem hallatára annyira megijedt, hogy a köszvény menten kiszaladt tagjaiból és felkelvén, gyors léptekkel haladt a városháza felé, ahol a magisztrátus tagjai már egybegyűltek a veszedelem hírére. A tanácskozás azonban eredménytelen maradt, amennyiben hiába törték fejüket a szenátorok, pénzforrást seholsem láttak esőrgedezni.

És talán a magisztrátus tagjai elbujdosnak nagy félelmükben, ha szótoszlásuk pillanatában be nem lép a városháza tanácsszobájába *Erszényjártó Agnes*, a város legszebb hajadon leánya. Illedelmesen bocászatot kér-

vén bátor belépéséért, előadta, hogy hallott a városra jövő nagy veszedelemről és mivel a pasa táborában fogvatartott Jóljárt senator uramnak odaigérte a kezét, de meg mivel felejtette sajnálná Seres István elvesztését, felajánlja egész vagyonságát, mely az édesatyja testamentumából neki jutott és letette a 3000 forintot a tanács asztalára...

— Az én teremő Istenem áldjon meg téged édes leányom! — szólt a főbíró. — Nagy szükségünkben elfogadjuk tőled a kincseket és ha a veszedelem elmulik, visszafizetjük. Adóslevelet adunk, a város népe pedig hálás lesz irántad mindörökre.

És Ágnes ott nyomban átvevén az adóslevelet, azt kettészakitotta, azt mondván, hogy neki a szó is elég és boldog, ha használhat ily módon a városnak. És ezzel illendően elköszönvén, elment abban a tudatban, hogy kötelességet teljesített, midőn pénzét a város megmentésére felajánlotta.

És főbíró uram a városház előtt összegyűlt népnek tudtára adta magas hangon, hogy akadt egy jólelkű leányzó, aki három héttel ezelőtt Istenben elpihent atyjától kapott vagyonát a város veszedelmének elhárítására felajánlotta. Amint ezt a nagylelkű cselekedetet a nép meghallotta, sietett az Ágnes portájára és ünnepelte a kedves, jó leányt.

Délután három órakor főbíró uram Hasznos József szenátorral kiment a pasa táborába és leolvasta a sarcot. Amde midőn azt gondolták, hogy már vége a veszedelemnek, a pasa éktelen dühbe borult és a küldötteket „hamis kutyák“-nak, „ravasz rókák“-nak nevezte, azt mondván, hogy bolonddá tették őt, mert ott, ahonnan ennnyi kincset szereztek rövid idő alatt, ott többnek is kell lenni.

— Mondd meg uradnak, hogy lakóimnak minden kinzásával sem tud tőlünk több pénzt kicsikarni. Azt is add tudtára, hogy ezt a kincset, amit elhoztunk, egy leány adta a városnak, aki most szegényül, mindenéből kifosztva, árván áll a világban.

És mikor a tolmács elmondta a főbíró bevezetését, úgy látszott, mintha a pasa erre megzselidült volna. Parancsot adott embereinek, hogy vezessék előbe az elfogott szenátorokat, akiknek kötelékeit levették, majd így szólt a küldöttekhez:

— Mindhárman elmehettek, csak a főbíró

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért túri,
hogy
kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
oldal, hát, gerincez, szúrás
szaggatás és keresztcsont
fájdalom?

Mikor a csodás hatása

Spongillia

FÁJDALOMŰZŐ CSÜZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRAFOLEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaköltség • ODORHEIU •

marad itt. Ti pedig egy óra alatt itt legyetek azzal a leánnyal, aki a pénzt adta. Látni akarom őt azonnal. A város népét pedig nyugtassátok meg, hogy nem lesz senkinek bánatódása. — Ezzel intett a szenátoroknak, hogy távozzanak, majd a főbíró bevezette karmazin-selyemből készült sátorába.

A leány csakhamar megérkezett kísérőivel a pasa elé, ki Ágnest nyájasan fogadta. Elmondattván vele ajándékának történetét, tudtára adta a leánynak, hogy a pénzt nem fogadja el és nemcsak visszaadta azt, hanem „sátorának belsejéből nehéz selymeket hozat vala ki és egy fehér gyöngy nyakéket, végül levelet adott a főbírónak, melyben biztosította a várost további oltalmáról“.

Ágnes meghatottságában térdre ereszkedett a pasa előtt, aki felemelvén a leányt, mindkettőjüket nemcsak elbocsátotta, hanem visszaadni rendelte a hozott ajándékokat is.

Mira pasa még azon éjjel tovább ment táborával és Debrecen népe áldotta a városmentő leányt, aki ezek után nemsokára a Jóljárt szenátor felesége lett.

Évek vonultak el és Debrecen már-már kiheverte az ellenség pusztításait, mikor a szolnoki bég ismét zsarolni kezdte a várost, mely megunva az örökös követeléseket, a budai vezérhez fordult oltalomért. Budán ez időben Mira pasa parancsolt. Mira értesülvén a debreceniek panaszáról, meghagyta a bégnek, hogy ne merészelje zsarolni Debrecen. A szolnoki fenevad felbőszülvén ezen intésre, a debreceni vásárosokat a füredi révnél em-

Agyorságok Adomái

Becsüljük meg a régi táncokat!

Egy amerikai orvos, aki a lábbetegségek gyógyításával foglalkozik, megállapította, hogy a mai városi nők lába vesztett természetes formájából és a mai nők nem járnak rendesen. Lábuikat tulságosan kifele vagy befele lendítik, térdüket nem hajlítják szabályosan, szóval minden tekintetben természetellenes módon lépnek. Az amerikai orvos vizsgálatait kiterjesztette arra, hogy mi lehet oka annak, hogy a nők járása megromlott? Megállapította, hogy a legsúlyosabb eseteket az okozta, hogy az illető nő nagyon szeretett táncolni, főképpen az ujkori muzsika zenéjére.

Ebből kiindulva az orvos tovább folytatta vizsgálatait és arra a megállapításra jutott, hogy a nők lábbajai és járási hibái főképpen az ujkori táncok következményeképpen állottak elő. Ezért azt javasolja az amerikai orvos, hogy az emberiség fordítson sokkal nagyobb gondot a mai táncokra, főképpen pedig igyekezzék a mostani táncok helyett visszatérni a régi táncokra vagy pedig táncoljanak a nők és férfiak olyan táncokat, amelyeknek üteme és mozgulatai összhangban vannak a természetes izommozdulatokkal és nem okoznak betegségeket. Tanulság számunkra, hogy az őseinktől örökölt táncokat becsüljük meg.

Amerikai gyorsaság a házasságban.

Frank Deviton, newyorki lakos este 8 órákor egy vendéglőbe ment vacsorázni. Öt perc

mulva beleszeretett egy felszolgáló leányba, megkérte és éjfélkor megesküdött vele. Egy órákor a fiatal férj pénzt kért kölcsön ifju nejétől a bérkcesi kifizetésére. 1 óra 30 perckor az ujdonsült menyecske már rendőrért telefonált, mert férje megverte. Hajnali két órákor az ifju férjet letartóztatták, reggel nyolc órákor az alig hétórás Devitoné beadta a válókéresetet.

Szegények fája.

Egy györi asszony lelkében született meg a nemes gondolat, hogy a szegényeket és munkanélkülieket a községeket lássák el ingyen gyümölcsrel. A nemeslelkű nő javaslatára több községben kis gyümölcsösöket létesítettek az utak mentén és a gyümölcsfákon táblák jelzik, hogy a gyümölcsfák a szegények számára vannak ültetve és azokat mindenki védelmébe ajánlják.

Dicséretes, hogy Magyarországon, ahol annyi kitünő gyümölcs terem, a szegényekre is gondolnak, fát ültetnek számukra és azoknak gyümölcsét ingyen fogyaszthatják.

Villamos tankok a jövő háború szolgálatában.

Egy svéd tanár olyan hadi kocsit szerkesztett, amely mesterseges villámokat szór. Háború esetén a kocsi elindul az ellenség felé és messziről villámokkal megsemmisítheti az ellenfelet. A feltaláló állítása szerint ha a kocsit tökéletesíti, olyan erejű villámokat fog magakörül szórni, hogy ötven kilométeres körzetben minden élőlény elpusztul.

Ki a nagyobb művész?

Lapunk munkatársa, Szopos Sándor a székelyek között tölti a nyarat és szorgalmasan festi a szép tájképeket és népművészeti dolgokat. Amint egy székelykapus ház elé telelepszik és elkezd festeni, egy öreg székely áll a hálamögé és megkérdezi Szopos Sándort:

— Mondja az ur, hány napig csinálja ezt a kicsi képet?

— Hát tudja bácsi, — feleli a művész, — ahogy az idő enged. Sokszor két-három nap is mellette ülök a dolgomnak, amíg elkészül.

— Az ur miből él? — teszi fel a kérdést az öreg székely. — Mert ha maga ekkora darab papirossát két-három nap alatt mázol teli, abból ugyan nem él meg. Régen, mikor a Bucsinban lóttuk a medvét, egy ur elévett egy feketefene masinát, eleibe állította a vadászokat, hajtókat, egyet keccintett s megvolt. Tizennyolcan állottunk a képen a kutyák, a medve s egy rakás fa. Hamarabb is csinálta hát, mint maga. De annak van is emeletes házal

Ezzel az öreg székely szóra sem méltatva tovább a művészt, tovább állott.

Az ökör is gyalog jár...

A falusi gazda ökrét a városi gyalogjárón hajtja. A rendőr megállítja és ráripakodik:

— Hallja, a járda a gyalogjárók számára van fenntartva!

— No, no csak csendesebben

— feleli a gazda — nem látja, hogy az ökör is gyalog jár.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Tanácsadó

Azon előfizetőnk részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekük a választ lapunkban adjuk meg.

A. M. A sertéshizlalás kérdésével lapunkban többször foglalkoztunk és a régi számainkban utána néz, feltétlenül megtalálja a cikkeket. Egyébként a bajra nézve a következőket írhatjuk: A vegyes kukorica és árpa darát hig moslék alakjában adja a disznóknak. Ha eddig is hig moslék formájában kapták és a baj mégis fennáll, azt tanácsoljuk, hogy adjon hizó sertéseinek mindennap néhány takarmánytökötet. Ez feltétlenül jó hatással lesz emésztésükre. Ha savót vagy lefőzött tejet tud könnyen kapni, szintén jó hatást érhet el. Megpróbálhatja esetleg úgy is, hogy olajos magvakat vegyít a sertések eleségébe. Az olajos magvakban levő olaj, bizonyosan jó hatással lesz sertéseire. Egyébként azt tanácsoljuk, hogy a sertéshizlalásra vonatkozólag olvasson el minden részletes utasítást. Ajánljuk, hogy vegye meg a lapunk előző számában hirdetett „Gazdatudomány” című könyvet. A könyvben külön fejezet foglalkozik a sertéshizlalással.

F. J. A szilvapálinka főzés céljára gyűjtött szilva közé nyugodtan vehet apróra vágott körtét és almát. Ha egyharmad részről nem tesz több egyéb gyümölcsöt, a szilvórium íze ki-

fogástalan lesz. Ha más gyümölcsből többet rak az erjesztő kádba, a szilvórium veszít finom ízéből. Ajánljuk, hogy a cefre minden 100 literére törjön meg 150—200 drb. szilvamagot és azt tegye be a cefre közé. A szilvamag kellemes, kesernyés ízt ad a szilvóriumnak.

Szavak szótár

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

K. S. Mihai Viteazul. H. M. Brailla. V. Gy. Chidea. L. J. Eli-seni. H. J. Hoghiz. G. J. Dumbravioara.

KÉRELEM ELŐFIZETŐINK-HEZ! A gazdák már mindenütt betakarították terményeiket és elvégezték a cséplést. Most minden gazda pénzhez jut és rendezni tudja adósságait. Kérjük gazdálkodó előfizetőinket, hogy a gabona árának felvétele közben gondoljanak arra, hogy a lapunkkal szemben fennálló tartozásukat rendezzék. A folyóiratra, újságra és könyvre kiadott pénz bőségesen megtérül, ezért nem szabad ezen a téren fősvénykedni. Mi türelmesen vártunk a termés betakarításáig arra, hogy hátrélkos előfizetőink rendezzék tartozásukat, most azonban kérjük őket, hogy mielőbb küldjék be hátrélkos díjaikat.

B. A. Talisoara. Miután szakértőnk jelenleg nincs a városban, így szíves türelmét kérjük, amíg érdemleges válaszukat megadhatjuk.

T. S. Arcus. A székely katona haláláról szóló tudósítását elkés-ve kaptuk meg. Lapunk előző számában ugyanis már közöltük az esetet. Így sajnos a beküldött híradást nem tudjuk már lapunkban közölni. A jövőben szíveskedjék idejében elküldeni tudósításait.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: V. P. Valea-Borcutuluj 155, L. L. Lunga 150, G. L. Hoghiz 232, M. M. Berindan 155, özv. Cz. M-né Baia Sprie 155, özv. H. L-né Baia Sprie 155, özv. Ny. E. Raut 150, K. S. Unirea 150, G. S. Sibiu 150, V. Gy. Satulung 155, Cz. S. Budila 155, B. F. F-é Tonciu 155, M. A. Batta 155, B. J. Oradea 155, L. A. Jonesti 150, Hitelsz. Paungeni 155, Sz. A. Salonta 155, F. A. Pir 150 Lejt.

Apróhirdetések

Minden szó 2, vastagabb betűvel 8 lejt. Legkisebb hirdetés 50 lejt. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lejt. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lejt. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureş, Str. Calarasilon No. 19.

Kérjen mutatványszámot gyermeko számára az

UJ CIMBORA

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lejt. Szerkesztőség és kiadóhivatal Csj. Str. Baton L. Pop 5.

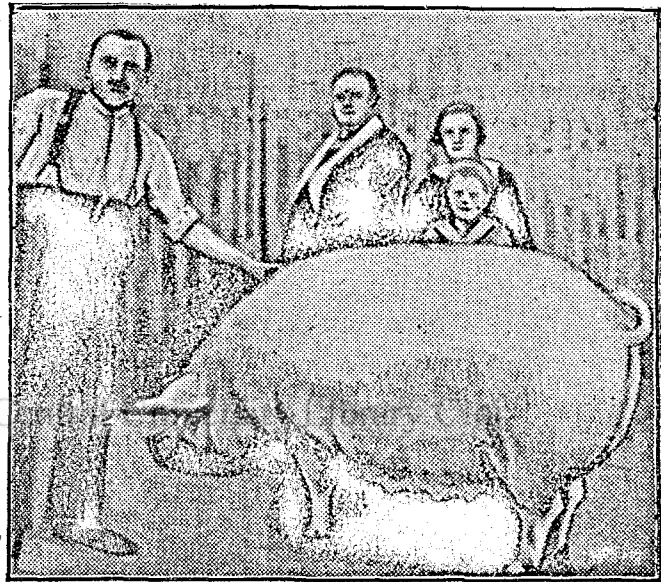

A Iernut-i iskola főépülete.

Lapunk „Gazdasági“ rovatában közöljük a Iernut-i római katolikus iskolába való beiratkozással kapcsolatos tudnivalókat. Mint képünkön látszik, az iskola gyönyörű épületben van elhelyezve, ahol a tanulók a legkényesebb egészségügyi követelményeknek megfelelőleg lakhatnak és tanulhatnak.

Négyszáz kilós disznó.

Az állattenyésztők és állattudósok minden eszközzel arra törekednek, hogy a lehető legjobb hasznót hozó állatokat neveljenek és tartsanak. A mai versenyben nem is képzelhető el másképpen hasznos állattenyésztés, csak abban az esetben, ha a tenyésztett vagy a tartott állat gyorsan fejlődik, szapora és a termékeit jól értékesíti. Képünkön Fejős József nagydisznó (Magyarország) lakosának négyszáz kilós hizott disznóját mutatjuk be. Súlya annyi, mint egy jól kifejlett fejős tehéné.

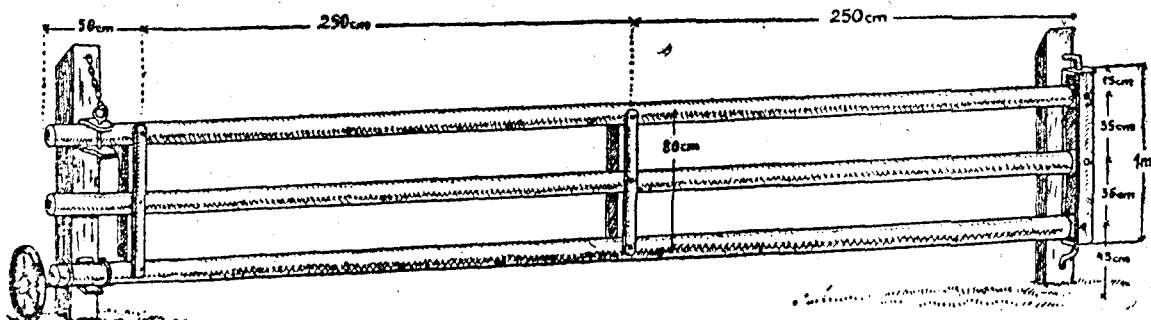
Négyszáz kilós disznó.

Tanuld meg!

Nehéz kapuk alátámasztása.

A nehéz kapukkal sokszor van baj, mert a nagy súly a sarkokat elhajlítja, vagy eltöri. Ezenkívül a kapu zárása és nyitása nagyon nehezen történik. Képünkön bemutatjuk, hogy a kapu végére szerelt kis kerékkel egyszerű módon fel támaszthatjuk a nehéz kaput. A kapu végére sze-

relt kerék átveszi a súlyt, amelyik a sarkokat elrontaná. Kinyitás és becsukás alkalmával semmi akadályt sem okoz, mert könnyen gördül a földön. A képünkön bemutatott kapu kitűnően használható gazdasági udvarok, állat-kijutók, szérűskertek, bekerített legelők és gyümölcsös-kertek vagy szőlők kapujául. Természetesen a tehermentesítő kerék felszerelhető bármilyen más rendszerű kapura is és mindenütt nagyon jól beválik.

Sok van, amit tudnod kéne.
Butaság a lélek réme.
Mind e rémtől nyugton élhetsz;
Menekülj a Magyar Néphez.

Jó szer hüléses fájdalmak ellen.

Hüléses fájdalmak ellen kitünő házszer lehet készíteni a következő módon: Két rész sós-borszeszt összevegyítünk egy rész vékony terpentinnel. A keverékbe kevés kámfort is lehet tenni. A szerrel a beteg testrészeket alaposan bedörzsöljük. Mivel a gyógyszerhez felhasznált anyagok nem jól vegyülnek, használat előtt a folyadékot fel kell rázni.

Készítsünk mézecetet.

5 liter vizet nagy üvegbe teszünk, egy kiló mézet teszünk hozzá, 5 deka élesztőt és egy fél zsemlet. Meleg helyen másfél, két hétig erjesztjük. Ha már szépen megtisztult, szűrőpapíron kisebb üvegekbe töltjük. Amig erjed addig csak gyolccsal szabad lekötöni.

Az új nyaraló: Én mindig jóban voltam a szállásadóimmal. A tavalyi háziasszonyom még sirt is, amikor hazautaztam.

Az új háziasszony: Az itt nem fordulhat elő, mert nálam előre kell fizetni.

A magyar díszítés alapformái.

Mai díszítéseinkben minden elem alapformája a tulipán. Ezt az alapformát gazdagíthatjuk hegyesre csipkézett levelekkel, amelyek emlékeztetnek régebbi levél virágdíszreink. A hegyes csipkésítés a díszítésnek keleties perzsa jellegű. Mint már említettük, vigyáznunk kell egy-egy tervezésben nehogy mértéktelenül használjuk a hegyes csipkésítést, mert munkánk nagyon könnyen zavarossá és unalmasá válik.